

Sborová tvorba Pavla Křížkovského na podkladě moravské lidové poezie 200. výročí narození Pavla Křížkovského (1820-1885)

Barbora Bortlová (Ostrava)

V lednu 2020 uplynulo 200 let od narození skladatele, sbormistra a pedagoga Pavla Křížkovského, označovaného za tvůrce českého sborového slohu.

Pavel¹ Křížkovský se narodil 9. ledna 1820 v Holasovicích ve Slezsku jako první ze tří nemanželských dětí služebné Viktorie Křížkovské. Dětství zřejmě proto prožil u svých strýců Jakuba a Jana, chudých, typicky venkovských hudebníků. Školní docházku absolvoval v Neplachovicích (1826-1832) kde také zpíval v místním chrámovém sboru. V lidovém muzikantském prostředí přišel poprvé do styku se zdravou lidovou hudebností a seznámil se především s hudbou instrumentální, což zřejmě dalo základ lidovému charakteru v jeho pozdější tvorbě. Hudební talent u něj objevil místní ředitel kůru Alois Urbánek, který jej pak vyučoval zpěvu, hře na housle, klavír a varhany. Na jeho přímluvu a patrně také zásluhou Jiřího Janáčka, otce Leoše Janáčka, se v roce 1832 dostal do fundace při farním chrámu (dnes Konkatedrále) Nanebevzetí Panny Marie v Opavě. Současně vstoupil do třetí třídy opavské hlavní školy (Hauptschule), kterou navštěvoval asi v zimním a v letním běhu školního roku 1832-1833. Poté byl přijat na německé gymnázium v Opavě (1834-1839). Krátce pobyl v Olomouci na Univerzitě jako student filozofie (1839-1840). Toto studium však ze sociálních důvodů pro nedostatek hmotných prostředků přerušil a vrátil se do Opavy, kde byl roku 1840 pomocníkem faráře chrámu Nanebevzetí Panny Marie (dnes Konkatedrála). Vykonal učitelské zkoušky a na doporučení svého katechety z opavské hlavní školy a pozdějšího opavského děkana P. Konrada Kirniga vyučoval jazyk český v Jamnici u Holasovic a také v Opavě (od 24. 11 1841 do konce školního roku 1843). Na podzim roku 1843 odchází do Brna pokračovat ve studiu filozofie. Zde někdy po roce 1843 studoval hudební teorii a kompozici soukromě u brněnského skladatele a učitele hudby Gottfrieda Riegera (1764-1855). Tehdy se seznámil s řadou představitelů místního církevního života, kteří jej utvrdili v rozhodnutí vstoupit roku 1845 do augustiánského řádu. Pomocí preláta Cyrila Nappa se stal novicem Králové kláštera na Starém Brně, kde pak prožil svá nejkrásnější a nejplodnější léta. Po jednoduchých řeholních slibech studoval do roku 1850 bohosloví.

V revolučním roce 1848 byl předčasně vysvěcen na kněze a 15. září jmenován ředitelem kůru augustiánského kostela a zároveň vedoucím klášterní fundace. V letech 1854-1869 se Křížkovský vydatně účastnil brněnského kulturního života (roku 1854 provedl v Redutě Sofoklovu Antigonu na Mendelsonovu hudbu a roku 1855 Haydnovo oratorium Stvoření). V letech 1852-1857 byl činný jako violista smyčcového kvarteta. Byl jedním ze spoluzakladatelů Männergessangvereinu – mužského pěveckého spolku (1848) a Besedy brněnské, kterou jako její sbormistr a člen výboru pozvedl na vysokou uměleckou úroveň. Roku 1863 se zúčastnil velkolepých cyrilometodějských oslav² v Brně, kdy řídil konečné znění své kantáty Sv. Cyril a Metoděj. V šedesátých letech je Křížkovský na vrcholu svých tvůrčích sil a staví se uvědoměle do čela českého národního hnutí a hudebního života jako přesvědčený buditel a vlastenec. Tato činnost však narazila na odpor německé církevní vrchnosti a Křížkovský byl donucen opustit úspěšnou cestu světského skladatele. Veškerou energii a tvůrčí schopnosti pak věnoval cecilské reformě církevní hudby³ (spolu s pražským reformátorem a

¹ Pavel Křížkovský byl pokřtěn jako Karel; teprve později v Králové klášteře na Starém Brně změnil své křestní jméno Karel na řádové jméno Pavel.

² Tato slavnost se stala velkou manifestací slovanské vzájemnosti a národního uvědomění a měla zásadní význam pro další vývoj politických událostí na Moravě.

³ Cecilianismus – reformní hnutí v katolické hudbě 19. století, nazvané podle sv. Cecilie, patronky muzikantů. Podstatou byla snaha o návrat ke zpěvu a capella jako reakce na vokálně-instrumentální církevní hudbu klasicismu a

organizátorem církevní hudby Ferdinandem Lehnerem⁴). V říjnu 1872 přesídlil do Olomouce, kde zahájil činnost ředitele hudby při arcibiskupském chrámu. Tyto snahy opět narazily na odpor strnulé duchovní hierarchie, a tak v srpnu roku 1873 Olomouc opustil a vrátil se zpět do Brna, ale již o vánocích byl znovu zpět, aby byl jmenován definitivním dómským kapelníkem (1874-1883). Dlouholetá krční a oční choroba a zhoubná jaterní nemoc ztrpčovaly poslední léta Křížkovského života. Roku 1879 naposledy navštívil rodný kraj a Opavu. Po záchvatu mrtvice se v listopadu roku 1883 vrátil do starobrněnského kláštera. Zemřel náhle ve své cele 8. května 1885 a je pohřben na ústředním hřbitově v Brně.

Prvenství v národní hudbě na základě lidové písně

Myšlenková a slohová linie české a moravskoslezské hudby sahá až do sklonku 17. století a zvláště do hudebního klasicismu 18. století. Tato barokně-klasická syntéza byla v Čechách a zvláště na Moravě obohacena o prvky svěží lidové hudebnosti mající původ ve staleté tradici českého vokálního slohu, který se utvářel v literárských bratrstvech a kantorském prostředí⁵. Jinak také můžeme říci, že vývojová linie moravskoslezské hudební kultury byla dána skladatelskou činností řádových kněží a venkovských kantorů.

V době příchodu Pavla Křížkovského do Brna bylo toto město jakýmsi ohniskem nově vznikající moravské hudební kultury, mající zájem o moravskou lidovou píseň. Křížkovský se staví do čela tohoto hnutí, když navazuje těsné pracovní styky s moravskými sběrateli lidových písní. Ještě jako novic si nebyl zcela vědom svého slovanského původu, také se ani správně česky nepodepisoval, se svými příbuznými si psal německy. K vlasteneckému horování svých spolunoviců se choval apaticky. Jeho ideálem byla hudba Haydnova, Händlova, Gluckova nebo Beethovenova.

V alumnátě⁶ poznal Františka Sušila⁷, profesora bohosloví, který mu první ukázal cestu k národní hudbě. Křížkovský se zahloubal do studia národních písní a začal pod Sušilovým dohledem skládat na texty ze sbírky Moravské národní písně čtyřhlasé mužské sbory pro bohoslovce, kteří tehdy podle staré tradice hojně pěstovali hudbu, zvláště zpěv.

Pavel Křížkovský je považován za zakladatele české národní hudby na podkladě lidové písně. Toto prvenství bývá často přičítáno Bedřichu Smetanovi. Většina Křížkovského sborových skladeb vznikla ještě v předsmetanovském obrozeneckém prostředí, kolem r. 1848. V české liedertaflové sborové literatuře se skladatelé mužských čtvero zpěvů opírali o nečeské nápěvy, z velké části instrumentálního charakteru. U Křížkovského se nic takové neobjevuje, píše své sbory ryze vokálně, vychází z deklamační podstaty slova, z poetické lidové mluvy a z nápěvů lidových písní. Moravská lidová píseň se stala pro Křížkovského hlavním zdrojem jeho hudební představitosti.

romantiků. Ideál byl spatřován ve stylu vokální polyfonie, tak jak vyvrcholil v Palestrinově díle. Většina této tvorby však zůstala jen na průměrné úrovni.

⁴ Ferdinand Lehner (1837-1914) byl katolický kněz, hlavní představitel cecilské reformy v Českých zemích. Propagoval ji v časopise Cecilie, později přejmenovaném na Cyril, i ve vlastní chrámové praxi. Založil a vedl velký pěvecký sbor a pěveckou školu při kostele sv. Cyrila a Metoděje v Praze-Karlíně. Z jeho podnětu byly zřízovány Cyrilské jednoty v Čechách i na Moravě.

⁵ RACEK, Jan. *Pavel Křížkovský, tvůrce českého sborového slohu*. Opava: Slezský studijní ústav, 1955.

⁶ Alumnát – Internát pro výchovu katolických kněží.

⁷ František Sušil (1804-1868) byl moravský teolog a římskokatolický kněz, velký znalec lidových písní, ve své době snad jediný na Moravě. Výsledky svých hudebně folkloristických studií moravské lidové písně v terénu soustředil do tří sbírek, které vyšly tiskem v Brně: Moravské národní písně, r. 1835 (celkem 190 textů a 91 nápěvů), Moravské národní písně, sbírka nová, r. 1840 (celkem 486 textů a 288 nápěvů) a Moravské národní písně s nápěvy do textu vázanými, r. 1853 až 1860 (celkem 2 361 textů a 2 091 nápěvů). Zvláště třetí vydání se stalo pramenem studia moravské lidové písně a inspiračním zdrojem našich skladatelů. Zápisy písní pocházejí z velké části z vlastních Sušilových terénních výzkumů a reprezentují základní písňový fond moravských krajů první poloviny 19. století (Slovácko, Valašsko, Laško, Opavsko, Těšínsko a oblast brněnská). Sušil byl také aktivní v českém národním obrození.

Jedním ze základních hudebně skladebných znaků Křížkovského tvorby je variační princip. Křížkovský vychází z jednoho motivického jádra a na důsledném variačním principu dosahuje monotematické jednodušnosti skladby. Svědčí to o jeho znalosti a důkladném studiu moravské lidové písně, jejímž typickým znakem je právě variační skladebný proces. Variační skladebný princip mu slouží jako prostředek k charakteristice odlišných nálad daných textem. Lidové písňové nápěvy sloužily Křížkovskému jako melodická kostra k jeho sborovým skladbám – domýšlí je nejen melodicky, ale i harmonicky a rytmicky. Důmyslný modulační plán jeho sborů postupuje v souladu s jednotlivými proměnami melodického materiálu a především se všemi náladovými a obsahově tematickými proměnami, které jsou rovněž podmíněny lidovou slovesnou předlohou.

Pro způsob Křížkovského kompoziční práce je příznačné také to, že základní melodický prototyp je u něho zpracován osobitým vedením hlasů, zvláště středních (tato individualizace je charakteristická pro hudbu 19. století – skladebný princip, který pak dovedl k dokonalosti Bedřich Smetana). Bohatost a rozmanitost sborové vokální faktury byla podmíněna zcela novou skladebnou metodou, která spočívá v imitačních a kánonických nástupech hlasů, množství průchodných tónů, rytmické mnohotvárnosti a kolorování nápěvu, vše přísně v duchu hudebně dramatického pojetí lidových textových předloh. Důmyslný stylizační proces, který prostupuje všechny složky Křížkovského hudebního projevu, se projevuje v celkové koncepci a formové výstavbě skladby; je založen také na principu kontrastu, především dynamicko-agogickém, zvukově barevném a náladově výrazovém – hlavní zdroj pravdivé dramatické gradace celku (tento způsob skladebné práce se blíží Smetanovu způsobu, kterého použil ve svých Českých tancích z let 1877 a 1879; stejně jako Křížkovský zpracovává lidové taneční nápěvy, které převzal z Erbenovy sbírky Prostonárodní české písně a říkadla).

Klasickým dokladem všech typických znaků jeho skladebné práce je první národní mužský sbor UTONULÁ, mistrovské sborové dílo, sborová miniatura hudebního dramatu. První verze vznikla roku 1848 na text a nápěv lidové baladické písně Bude vojna, bude ze Sušilovy sbírky z roku 1835. Premiéru mělo toto prvé znění 11. března 1849 na akademii Männergesangvereinu v brněnské Redutě. Druhé, konečné a definitivní znění bylo napsáno až roku 1860 a jeho první provedení se uskutečnilo na koncertu Besedy brněnské 4. prosince 1860 za řízení Pavla Křížkovského. Velké časové rozpětí mezi první a druhou verzí svědčí o tom, jak dlouho Křížkovský přemýšlel o konečném tvaru svých sborových skladeb – záleželo mu na jednotě obsahu a formy, na dramatické a výrazové pravdivosti hudebního projevu. Rozdíl mezi první a druhou verzí se týkal intonační stránky, pohybu vnitřních hlasů, tempových označení a dynamicko-agogické složky. Nové zpracování z roku 1860 má mnohem vyhraněnější výrazovou přesvědčivost a dramatičtější spád než první verze z roku 1848.

Utonulá je lidová balada o 21 slokách. Křížkovský si vybral pouze 9 slok, z kterých sestavil dramaticky vyhocenou dějovou osnovu sboru, kde probíhá drama nešťastné dívky, které končí její smrtí. Z cenzurních důvodů některé texty vypouštěl a nahrazoval jinými (např. v prvním znění z roku 1848 vypustil v závěru dívčinu sebevraždu a nahradil ji „mrvným naučením pro mládence a panny“, v druhém znění tragický závěr ponechal a vypustil pouze sebevraždu vojína). Také některé další sloky textově zestručnil a pozměnil a rozvrhl si tak celou látku lidové balady do tří scén – válečné, loučení milenců a tragická sebevražda dívky. Lidový nápěv z okolí Rousínova, Tišnova a Zábřehu Křížkovský pozměnil rytmicky a melodicky pouze v předvěti, v závěti cituje beze změny. Nezasáhl nijak rušivě do nápěvné struktury lidové písně. Trubkový motiv je rytmicky oživen a zpracován nikoli imitačně, ale kánonicky a tento kompoziční princip postupuje dále celou skladbou.

Umělecká hodnota Utonulé tkví v její skladebné práci. Křížkovský všech devět slok od sebe skladebně, náladově a hudebně výrazově odlišil a vytvořil tak sborové drama, které později lze srovnávat s pracemi Smetanovými, vyznačujícími se dramatickým smyslem, který se projevuje monumentalitou v jeho symfonických básních a hudebních dramatech.

V roce 1848 vznikají i další mužské sbory inspirované lidovou písní. Sbor „Čáry“, na píseň ze Sušilovy sbírky z roku 1840, byl dlouho považován za ztracený; jeho opis objevil až v roce 1914 Emil Axman ve zpěvníku J. Srba-Debrnova z roku 1860. Křížkovský zde vyšel ze dvou variant žertovné taneční písně *Aj, moselas mě počarovat*. Sbor je zpracován homofonně, syrytmicky, melodie je stále v prvním Tenoru. Přesto nelze skladbu považovat za prostou harmonizaci lidové písně. Harmonické změny, např. když transponuje 2. sloku do subdominantní tóniny, práce s tématem, která spočívá s jeho prodlužováním v závěru a použití některých motivů k vytváření jakýchsi mezíher mezi jednotlivými slokami, jsou skladatelské techniky objevující se i v dalších Křížkovského sborech. Mužský sbor „Prosba a převoz“ je psán na poněkud pozměněnou melodii lidové písně *Převozníček* ze Sušilovy sbírky z roku 1840, která prochází od počátku různými hlasy. Najdeme zde střídání taktu (2/4 a 6/8), modulaci do jiné tóniny, ve vedlejších hlasech používá i vlastní tematický materiál a v závěru rozšiřuje sazbu do pětihlasu. Sbor „Šablenska“ vznikl na milostnou píseň s vojenskou tematikou; nachází se v Sušilově sbírce z roku 1835. Křížkovský se spokojil s jednoduchou úpravou a nedělal velké zásahy do výchozího tvaru lidové písně; melodii poměrně jednoduše vyzdobil a začátek závětí je tempově kontrastní.

První etapa Křížkovského sborové tvorby pokračuje v roce 1849, mimo jiné, i dnes známým sborem „Odpadlý od srdca“⁸, který zpracovává známou milostnou píseň *Dívča, dívča, lastovička*. Text pochází ze Sušilovy sbírky z roku 1835. Poprvé byl sbor proveden Männergesangvereinem počátkem května 1849, a toto velmi úspěšné provedení vyneslo autorovi titul „jemnocitného skladatele“. Autor zde opět pozměnil původní nápěv, a to harmonickým zpracováním s vybočením do dominantní tóniny. Jde o sbor technicky nenáročný, zpěvný, s vedením hlasů v přirozené poloze.

První období Křížkovského sborové tvorby završuje sbor „Rozchodná“, zpívaná 17. března 1850 v Brně. Tiskem vyšla ve 33. svazku „Dalibora“ u F. A. Urbánka v Praze. Existují dva nápěvy: první v Sušilově sbírce z roku 1835 pod č. 34 byl nahrazen roku 1872 jiným, rytmicky jednodušším. Křížkovský použil nápěv z roku 1835 i s dohrou, ale druhou sloku celou a druhé části sloky 3. a 4. překomponoval na své vlastní motivy. *Rozchodná* představuje v české sborové tvorbě typ prokomponované písně. Každá ze čtyř slok je zpracována odlišně s pestrými tempovými a výrazovými proměnami, respektujícími textovou předlohu. Úvodní takty všech slok jsou melodicky stejné, což napomáhá soudržnosti formy.

⁸ Sbor byl vydán v Praze roku 1864 ve sbírce „Národní zpěv a ples“, kterou uspořádal Em. Vašák a vydal u knihkupce A. G. Steinhausera. Otiskl jej také Fr. A. Urbánek v 7. svazku „Dalibora“ a R. Nejedlý, učitel v Litomyšli, ve „Vlastimilu“ vydávaném v Brně roku 1881.

Pavel Křížkovský a Leoš Janáček

Leoše Janáčka dnes považujeme za jednoho z největších českých i světových skladatelů vůbec, ale také skladatelů sborových, což je dáno kvantitou a zejména uměleckou hodnotou jeho sborových skladeb. Pokud bychom chtěli sledovat jeho tvůrčí vývoj blíže, musíme si uvědomit, co bylo v české sborové tvorbě před Janáčkem. Rozvoj sborového zpívání od čtyřicátých let 19. století a hlavně rychlý rozkvět moravských zpěváckých spolků od šedesátých let – „ze slovansky orientovaného obrozenského pěveckého života, z jeho silného ovlivnění folklórem s touhou po moravské kulturní soběstačnosti a osobitosti mohl pak vyrůstat Janáčekův skladatelský zjev“⁹. Janáček žil od roku 1865 nepřetržitě v Brně, kde byl na starobrněnské fundaci jeho prvním učitelem Pavel Křížkovský. Je nesporné, že Janáček právě zde na svého prvního učitele navázal. Křížkovský, který měl mladého Janáčka školit v chrámové hudbě, vzbudil svou tvorbou jistě zájem u svého žáka i o způsob kompozice světských sborů vycházejících z lidové písně. I když si Janáček prohloubil hudební vzdělání na pražské varhanické škole a na konzervatoři v Lipsku a ve Vídni, ve sborové skladbě měl na něj největší vliv Pavel Křížkovský a celé obrozenské prostředí Moravy s platnými romantickými názory na lidovou píseň. Také u sbormistrovské činnosti v buditelko-vlastenecky zaměřených pěveckých spolcích a tvorbě pro ně, můžeme vysledovat Křížkovského vzor¹⁰.

V období let 1873 – 1884 vznikají sbory pod vlivem Pavla Křížkovského: Orání, Nestálost lásky, Láska opravdivá, Divím se milému, Vínek stonulý, Na košatej jedli, Na prievoze. Mužský sbor „Láska opravdivá“, pravděpodobně z roku 1875, je komponován na krátký čtyřveršový text, ve kterém Janáček sám sloučil dvě sloky, každou z jiné písně. Obě části textu však pochází ze sbírky Jána Kollára *Národné spievanky I.* (Budín 1834). Melodii vytvořil skladatel vlastní. Skladba má recitativní charakter, nespoutaný pevným taktom. Tento způsob zhudebňování textu nebyl Janáčkově neznám, setkal se s ním ve fundaci při zhudebňování gregoriánského chorálu. Akcenty ve třetím taktu připomínají způsob Křížkovského použitý například v jeho „Rozhodné“¹¹. Další sbor „Divím se milému“ s jednoduchým textem o čtyřech slokách, je patrně pseudolidový výtvar, snad Janáčekův, protože se nevyskytuje v žádné ze sbírek lidových písní, ze kterých by mohl čerpat. V prvním čtyřtaktí druhé periody (Miluje mňa nemaje nic, má mne v srdci, já ho u plic) najdeme ostře akcentované poslední osminy v taktu. Celé čtyřtaktí tím nabývá na výrazu, jaký je znám ze sborů Pavla Křížkovského¹². Stejně jako u sborů Rozhodná a Láska opravdivá mají i zde akcenty svůj význam - pomáhají totiž odstranit deklamační poklesek. Také ve sboru „Víněk stonulý“, u kterého text i nářev Janáček převzal ze Sušilovy sbírky z roku 1880, č. 214, můžeme najít určitou závislost na sborech Křížkovského, a to hlavně užitím figurací pro zvukomalebnost – vyjádření plynoucí vody, které přímo upomíná na Křížkovského sbor „Odvedeného prosba“¹³.

Význam Pavla Křížkovského v české hudební kultuře

Význam Křížkovského spočívá především v jeho světské sborové tvorbě. Je prvním ze zakladatelů české novodobé hudby 19. století, který dovedl již vyspělým stylizačním procesem zhudebňovat lidové nářevné útvary. Nezůstával jen u tehdy rozšířeného liedertáflu, ale svými skladatelskými postupy v mužských sborech podle předloh moravských lidových písní, které prokomponovával, vytvořil typ české sborové skladby předsmetanovské doby.

⁹ GREGOR, Vladimír. *Obrozenská hudba na Moravě a ve Slezsku*. Praha: Supraphon, o. p., 1983, s. 186.

¹⁰ Řemeslnická jednota Svatopluk (1873-1876) – sbory v jednodušších strofických formách ve stylu liedertafel, vyspělejší sbor Beseda brněnská (1876-1888) – sbory s prokomponovanou formou, podobné Křížkovského vrcholným sborům.

¹¹ STEINMETZ, Karel. *Janáčková světská sborová tvorba z hlediska rytmu, metra a útvarnosti*. Olomouc, 1971. Disertační práce. Univerzita Palackého v Olomouci, s. 84

¹² Tamtéž, s. 89

¹³ Tamtéž, s. 90

Literatura a prameny

- GREGOR, Vladimír. *Obrozenská hudba na Moravě a ve Slezsku*. Praha: Supraphon, o. p., 1983.
- RACEK, Jan. *Pavel Křížkovský, tvůrce českého sborového slohu*. Opava: Slezský studijní ústav, 1955.
- RACEK, Jan., STEINMANN, Vilém. *Pavel Křížkovský. Skladatelské dílo I. – skladby písňové, sborové a kantátové*. Praha: Melantrich, 1949.
- STEINMETZ, Karel. *Janáčková světská sborová tvorba z hlediska rytmu, metra a útvarnosti*. Olomouc, 1971. Disertační práce. Univerzita Palackého v Olomouci, s. 83-90.

Sborová tvorba Pavla Křížkovského na podkladě moravské lidové poezie 200. výročí narození Pavla Křížkovského (1820 – 1885)

Souhrn

Příspěvek se zabývá osobností Pavla Křížkovského - skladatele, sbormistra a pedagoga původem z opavského Slezska, zakladatele české národní hudby na Moravě. Na jeho národní uvědomění působil zejména sběratel lidových písní František Sušil, který ho získal ke skládání na texty písní ze své sbírky „Moravské národní písně“. Tímto je Křížkovský označován za tvůrce moderní české tvorby pro mužská sborová tělesa „a capella“. V oblasti této světské kompoziční tvorby se stal nejvýznamnějším představitelem české sborové tvorby předsmetanovské. V roli ředitele kůru v Králové klášteře na Starém Brně bezesporu ovlivnil umělecký růst a tvorbu svého žáka Leoše Janáčka.

Pavel Křížkovský choir creation influenced by Moravian folk poetry Pavel Křížkovský (1820–1885) - 200 years birthday anniversary

Summary

The paper deals with the personality of Pavel Křížkovský – a composer, a choirmaster, an educator born in Opavian part of Silesia, a founder of the Czech national music in Moravia. His national awareness was mostly influenced by a folk songs collector – František Sušil, who made Křížkovský compose melodies to Sušil's texts gathered in his collection „Moravské národní písně“ (Moravian national songs). Thanks to these composer's activities Křížkovský started to be perceived as a modern Czech creator of the „a capella“ compositions for male choirs. He became the most famous representative in this secular compositional creation dated before Bedřich Smetana period. In a directing role in the Králové monastery choir loft in Old Brno he indisputably influenced the artistic growth of one of his students – Leoš Janáček.